

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
науково-методичної ради
Тернопільського ОКІППО
від 03 квітня 2026 р. № 2

Олександр ПЕТРОВСЬКИЙ

03 квітня 2026 р.

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників

**«ОСВІТНІЙ АПГРЕЙД: ПРОФЕСІЙНА СУПЕРВІЗІЯ
В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ»**

Розробник(и):

Когут Ольга Іванівна, заступник директора з науково-педагогічної, навчальної роботи та інформаційно-комунікаційних технологій Тернопільського ОКІППО, кандидат філологічних наук, доцент;

Іванюк Тетяна Георгіївна, методист, в. о. завідувача відділу методики навчальних предметів природничо-математичного циклу, технологій та фізичної культури Тернопільського ОКІППО

Напрямок підвищення кваліфікації: підготовка надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311).

Термін дії програми: з 03.04.2026 до 31.12.2031 року.

Рецензенти:

Вітенко Ігор Михайлович, заступник директора з науково-методичної роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського ОКІППО, кандидат географічних наук

Вітюк Валентина Василівна, заступник директора з науково-методичної та навчальної діяльності Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми: програма розроблена на державний запит щодо надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (супервізії), впровадження дієвих інструментів забезпечення професійної стійкості педагогів та профілактики їхнього емоційного вигорання.

Нормативно-правове підґрунтя: фундаментом для розбудови інституту супервізії в Україні є статті 54 та 59 Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», які закріплюють право педагогічних працівників на професійний розвиток та отримання фахової підтримки. Реалізація програми спирається на сучасні нормативні акти МОН України:

- *Порядок надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (супервізії)*, затверджений наказом № 855 від 14.06.2024 р.
- *Типову програму підготовки надавачів послуг із супервізії*, затвердженої наказом № 1311 від 13.09.2024 р..

Концепція програми: супервізія розглядається як комплекс заходів із надання професійної підтримки на засадах добровільності, людиноцентризму, академічної свободи та гуманізму та спрямована на професійний розвиток вчителя через партнерську взаємодію, а не контроль.

Актуальність: запити сучасної освіти зумовлюють гостру потребу у підготовці кваліфікованих супервізорів, здатних фахово супроводжувати педагогів у моменти криз та трансформацій. Програма пропонує практичний інструментарій для втілення законодавчих ініціатив у реальну освітню практику, забезпечуючи перехід від теоретичних положень до ефективної професійної підтримки на місцях.

Цільова група: педагогічні, науково-педагогічні працівники закладів освіти, фахівці центрів професійного розвитку педагогічних працівників, які надаватимуть професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 год. (1 ЄКТС).

Особливості реалізації програми: підготовка надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти(ГХЗВ).

Місце виконання програми. Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти. Реалізація програми здійснюється за умови комплектування групи в кількості від 15 до 30 учасників.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очна, очно-дистанційна, дистанційна).

Вибір форми організації освітнього процесу за Програмою залишається за суб'єктом підвищення кваліфікації та з урахуванням запитів слухачів. Теоретична

складова Програми реалізується через інтерактивні лекції/відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми/навчальні тренінги/практичні кейси.

Теоретична складова, підсумкове тестування в умовах дистанційної форми навчання проводяться засобами платформи Google Meet за обов'язкової активної участі слухачів. Інші види навчальних занять проводяться в різних форматах за рішенням суб'єкта підвищення кваліфікації.

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток фахівців у сфері загальної середньої освіти, які здійснюють комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії), а також опанування інноваційними інструментами та техніками супроводу педагогів у період освітніх реформ.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглиблення й розширення знань фахівців щодо нормативно-правового та організаційно-методичного забезпечення супервізії;
- поглиблення й розширення знань з теорії й практики супервізії у загальній середній освіті;
- формування та розвиток професійних умінь і навичок із здійснення супервізії, зокрема, проєктування та реалізації циклу супервізії, вибору ефективних форм і методів супервізії, вибору та використання ефективного інструментарію для вивчення професійних потреб супервізанта, моделювання повного циклу на засадах партнерства та паритетності; узагальнення та верифікації результатів;
- активізація розвитку значущих професійних якостей фахівців, у тому числі мотивації до професійного самовдосконалення, саморегуляції та рефлексії.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: (відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225):

- мовно комунікативна компетентність (А1),
- психологічна компетентність (Б1),
- емоційно-етична компетентність (Б2),
- компетентність педагогічного партнерства (Б3),
- прогностична компетентність (Г1),
- організаційна компетентність (Г2),
- оцінювально-аналітична компетентність (Г3),
- здатність до навчання впродовж життя (Д1)

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухачі здобудуть/удосконалять:

знання і розуміння:

- нормативно-правової бази та ключових законодавчих актів, що регулюють процес надання професійної підтримки та діяльності супервізорів в Україні;
- теоретичних засад, які регулюють процес супервізії та функціональних обов'язків надавачів послуг; дотримання вимог щодо оформлення документації для забезпечення супервізії;
- особливостей андрагогічного підходу в процесі здійснення супервізії;
- етапів організації супервізії та характеристик супервізійного циклу;

уміння:

- професійно оперувати положеннями актів, що визначають порядок здійснення супервізії;
- розробляти стратегію супервізійного супроводу,
- планувати та реалізовувати процес супервізії: розробляти повний супервізійний цикл – від визначення потреб педагогів та вибору моделей до проведення сесій та оцінювання їх ефективності;
- модерувати професійну взаємодію та адаптувати інструментарій, використовувати ефективні методи та інструменти: адаптувати та застосовувати різноманітні форми та методи супервізії (індивідуальна, групова,) залежно від конкретної ситуації та запиту педагогічного працівника;
- здійснювати професійну рефлексію: аналізувати власну супервізійну діяльність, коригувати підходи;
- сприяти розвитку навичок саморегуляції та самовдосконалення у педагогів, їхнього професійного самовдосконалення та саморозвитку;
- надавати якісну професійну підтримку: забезпечувати педагогічним працівникам ефективну підтримку у вирішенні професійних труднощів, запобіганні емоційному вигоранню та підвищенні їхньої загальної професійної компетентності;
- верифікувати та узагальнювати результати: обробляти, аналізувати та презентувати результати супервізійної роботи, підтверджуючи її ефективність та вплив на якість освітнього процесу.

ціннісне ставлення:

- етична відповідальність;
- культура довіри та відкритості;
- партнерська взаємодія;
- дотримання принципів людиноцентризму, конфіденційності, академічної доброчесності та гуманізму під час надання професійної допомоги;
- професійна позиція;
- усвідомлене ставлення до супервізії як до ключового інструменту професійної солідарності та безперервного саморозвитку протягом життя.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: .

Система та критерії оцінювання результатів навчання базуються на основі компетентнісного підходу та передбачають оцінку теоретичних знань та здатності слухачів застосовувати набуті навички та уміння у практичній супервізійній діяльності. Підтвердження результатів навчання відбувається за умови участі (80% часу) в онлайн/офлайн заняттях.

Проведення контролю здійснюється шляхом поточного аналізу досягнення результатів навчання педагогічного працівника під час практичних занять, оцінювання якості виконання завдань самостійної роботи та аналізу самооцінювання, складання підсумкового тестування (15 тестових/контрольних завдань) та отримання 80% правильних відповідей під час їх виконання. Інструменти оцінювання: тестові завдання за темами модулів – запитання, завдання, проблемні кейси для вимірювання сформованих компетентностей.

Документ про підвищення кваліфікації: за результатами успішного завершення навчання за освітньою програмою слухачі отримують сертифікат про підвищення кваліфікації на 30 годин (1 кредит ЄКТС) відповідно до вимог Постанови Кабінету міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково педагогічних працівників» від 21.08.2019 р. № 800»..

Вартість: 850 грн

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття/відеоконференції та практичні заняття (тренінги/практикуми/практичні кейси).

Особливістю (вид діяльності) є виконання вправ, аналіз конкретних ситуацій і розв'язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу з нормативними документами, методичними матеріалами щодо здійснення супервізії. Підсумкові заходи – тестування.

Зміст програми складається з 2 модулів та 6 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 15 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, — 60 балів. Прохідний бал — 48. Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво / сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: **30** год, з них: **7** год — лекційні заняття, **15** год — практична робота, **6** год — самостійна робота, **2** год — контрольні заходи (підсумковий тест).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЇ У ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ					
Тема 1.1. Філософія та архітектура супервізії в умовах змін: теоретичні, нормативно-правові та ціннісні засади супервізії.	1	2	1		4
Тема 1.2. Мистецтво супроводу професіоналів: андрагогічний вимір	1	2	1		4
Тема 1.3. Професійна компетентність супервізора. Соціально значущі компетентності супервізора	1	2	1		4
Разом за модулем	3	6	3		12
МОДУЛЬ 2. СУПЕРВІЗІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ					
Тема 2.1. Принципи, методи та форми супервізії	2	2			4
Тема 2.2.		4	2		6

Процедура організації здійснення супервізії.					
Тема 2.3. Документальне забезпечення супервізії	2	3	1		7
Разом за модулем	4	9	3		16
Підсумкові заходи (тестування)				2	2
Усього	7	15	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ СУПЕРВІЗІЇ У ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Тема 1.1. Філософія та архітектура супервізії в умовах змін: теоретичні, нормативно-правові та ціннісні засади супервізії.

Огляд законодавства, сутність, цілі та функції супервізії. Роль супервізії у забезпеченні професійної стійкості педагога. Особливості взаємодії супервізора і супервізанта на основі цінностей НУШ. Сфери підтримки, партнерство, стилі взаємодії. Теорія і практика супервізії в освіті України. Переваги та виклики впровадження супервізії у загальній середній освіті в Україні в умовах сьогодення. Міжнародний досвід здійснення супервізії. Виконання практичних завдань/кейсів.

Тема 1.2. Мистецтво супроводу професіоналів: андрагогічний вимір.

Основні положення сучасної андрагогіки. Супервізія крізь призму принципів андрагогіки: розуміння потреб дорослих, опора на досвід, індивідуалізація, системність) у роботі із супервізантами. Врахування андрагогічного підходу під час роботи із супервізантами: самостійність, опора на особистий та професійний досвід, індивідуалізація, системність, рефлексивність, актуалізація результатів навчання, професійна підтримка, розвиток освітніх потреб.

Тема 1.3. Професійна компетентність супервізора (характеристика цінностей, лідерські якості, ключові компетентності та професійний саморозвиток супервізора). Соціально значущі компетентності супервізора.

Характеристика цінностей супервізора (загальнолюдські, професійні, демократичні). Супервізор як лідер освітніх змін. Значення лідерства для супервізії. Вектори реалізації лідерства у супервізії. Характеристики, особливості застосування різних лідерських стилів супервізора. Показники реалізації лідерства у супервізії. Вплив супервізії на розвиток лідерських якостей супервізора. Професійні та особистісні якості супервізора. Ключові компетентності супервізора. Особливості взаємодії супервізора та супервізанта. Професійний розвиток та саморозвиток супервізора. Виконання практичних завдань/кейсів.

МОДУЛЬ 2. СУПЕРВІЗІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Тема 2.1. Принципи, методи та форми супервізії.

Принципи супервізії: людиноцентризм, доступність, відповідальність, академічна доброчесність, академічна свобода, добровільність, об'єктивність,

гуманізм, демократизм, сприяння навчанню впродовж життя. Методи супервізії, які добираються відповідно до конкретної ситуації та етапу здійснення супервізії: бесіда (діалог), консультування, спостереження, опитування, самооцінювання, аналіз документів. Форми організації та проведення супервізії (за способом організації: очна, очно-дистанційна, дистанційна; за кількістю учасників: індивідуальна і групова).

Виконання практичних завдань.

Тема 2.2. Процедура організації і здійснення супервізії.

Цикл супервізії. Три етапи циклу супервізії: підготовчий, основний, заключний. *Підготовчий етап* (забезпечення умов для здійснення супервізії/-й): самооцінювання професійної діяльності супервізантом, визначення напрямів професійного розвитку чи педагогічних проблем; формування плану та графіку здійснення циклу супервізії; вибір форм і методів здійснення супервізії. *Основний етап* (здійснення супервізійної/-их сесії/-й): реалізація плану здійснення супервізії за узгодженим графіком; коригування плану здійснення циклу супервізії та графіка (за потребою).

Заключний етап (узагальнення, верифікація результатів): анкетування супервізора для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування заходів з надання професійної підтримки та допомоги (за потребою); складання супервізором документації за результатами циклу супервізії; звіт про здійснення супервізії.

Алгоритм проведення супервізійної зустрічі. Відпрацювання навичок проведення супервізії. Виконання практичних завдань.

Тема 2.3. Документальне забезпечення супервізії.

Орієнтовні зразки документів для здійснення супервізії: запит на проведення супервізії; договір із проведення супервізії; план-графік проведення супервізії; акт здачі-приймання наданих послуг супервізії; звіт про проведення супервізії, сертифікат/свідоцтво про проходження супервізії. Трансформація результатів супервізії у практичні дії. Виконання практичних завдань.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Візуалізуйте «портрет ідеального супервізора» у формі ментальної карти або хмари слів.

Фокус: Поєднайте ключові професійні компетентності (знання, навички) та особистісні якості (емпатію, етичність, стійкість), необхідні для ефективної підтримки колег.

2. Вправа «Люди в моєму житті, які вплинули на мене».

- 1. Погляд в минуле:** Пригадайте двох значущих людей, які сприяли вашому зростанню: одного в особистому житті, іншого — у професійному.
- 2. Аналіз досвіду:** Що саме вони зробили або сказали, що допомогло вам найбільше? Які їхні риси ви цінуєте?

3. **Проекція в майбутнє:** Уявіть їх як своїх наставників на старті вашої супервізійної практики:

- Яким супервізором я стану, надихаючись їхнім прикладом?
- Які їхні якості я інтегрую у свою роботу?
- Яку головну пораду вони б мені дали зараз?

3. **Вправа «Топ-5 якостей супервізора: ціннісні пріоритети»**

Завдання 1: Визначте та оберіть із запропонованих варіантів 5 ключових особистісних якостей, які є найбільш цінними для супервізора.

Завдання 2. Зменшіть кількість обраних варіантів до 3.

Аргументація: Поясніть свій вибір: як кожна з цих якостей впливає на встановлення довіри та результативність підтримки педагога.

4. **Вправа «Мистецтво сильних запитань»**

Розвиток навички формулювання «сильних» (відкритих і сфокусованих) запитань для стимулювання рефлексії педагога.

Завдання:

Трансформація запитання (індивідуально): Пройдіть шлях «поглиблення» запитання, перетворюючи його з малоефективного на сильний інструмент супервізора за алгоритмом:

- ✓ Негативне/оціночне (Чому ви не зробили...?)
- ✓ Закрите (Ви зробили це...?)
- ✓ Відкрите (Як ви це робили...?)
- ✓ Глибоке відкрите (Що ви відчували, коли...?)
- ✓ Сфокусоване на рішенні/ресурсі (Які ваші кроки допоможуть досягти...?).
- ✓ Обговорення (у парах/групах):

Поділіться результатами трансформації, проаналізуйте, як змінюється «вага» та зміст запитання на кожному етапі.

Корекція: Спільно відшліфуйте формулювання, щоб вони стали максимально екологічними та стимулюючими для розвитку педагога.

5. **Перегляд відео-фрагментів уроку та заповнення форми спостереження супервізора.**

Завдання:

Спостереження та фіксація (індивідуально): Перегляньте відеофрагмент уроку. Заповніть форму спостереження, зафіксувавши:

- 5–7 фактів (те, що можна побачити або почути: дії, слова, час, цифри);
- 5–7 вражень (ваші відчуття, оцінки, інтерпретації подій).

Груповий аналіз: Об'єднайтеся в групи по 5–6 учасників. Проаналізуйте свої записи та класифікуйте їх на об'єктивні (фактологічні) та суб'єктивні (оціночні).

Дискусія та рефлексія: Обговоріть ключові відмінності між вашими спостереженнями:

- Чому важливо базувати супервізію саме на фактах?
- Яких оціночних суджень варто уникати у спілкуванні з педагогом і чому?

- Як суб'єктивні враження супервізора можуть вплинути на довіру та результативність підтримки?

6. *Практикум «Супервізійна бесіда: від спостереження до діалогу»*

Відпрацювання навичок професійної взаємодії в парі «супервізор — педагог» та розвиток здатності до конструктивного аналізу бесіди.

Етап 1. Моделювання та спостереження (25–30 хв)

Об'єднайтеся в малі групи. Розподіліть ролі: «супервізор», «педагог (супервізант)» та «спостерігачі».

Симуляція заняття: Розіграйте фрагмент уроку (до 15 хвилин).

Проведення бесіди: Супервізор проводить бесіду з педагогом за результатами спостереження.

Активне спостереження: Інші учасники групи, не втручаючись у процес, фіксують перебіг бесіди (використання запитань, емпатію, дотримання структури, реакцію педагога).

Етап 2. Аналіз та рефлексія (15–20 хв)

Після завершення бесіди проведіть групове обговорення за алгоритмом:

- **Саморефлексія:** Що відчували супервізор та педагог під час діалогу? Чи вдалося встановити довіру?
- **Зворотний зв'язок спостерігачів:** Що в діях супервізора було найбільш ефективним? Які моменти викликали опір або напруження?
- **Експертний висновок:** Спільно сформулюйте 3–5 практичних рекомендацій щодо успішного проведення супервізійної бесіди.

7. *Вправа «Кейс-стаді: експертний аналіз супервізійної практики»*

Розвиток навичок критичного аналізу супервізійних процесів та вміння ідентифікувати відповідність професійним стандартам.

Етап 1. Робота з кейсом (маркування)

Уважно прочитайте запропонований кейс. Використовуючи метод кольорового маркування, виділіть ключові аспекти взаємодії:

- **Зелений колір:** приклади ефективної практики (дотримання етики, принципів людиноцентризму, успішне застосування інструментів та етапів супервізії).
- **Помаранчевий колір:** критичні точки та помилки (порушення принципів добровільності, перехід у контроль, неефективна комунікація, недотримання структури сесії).

Етап 2. Підбиття підсумків та аналіз

Спираючись на результати маркування, підготуйте короткий аналітичний звіт за такою структурою:

1. **Стисла суть кейсу:** У чому полягав запит педагога та яка ситуація склалася?
2. **Зона професійності:** Які дії супервізора відповідають моделі супервізії та чому ви так вважаєте?
3. **Зона росту:** Які елементи суперечать стандартам супервізії? У чому полягала помилка та які її можливі наслідки для педагога?

Етап 3. Колективна презентація

Презентуйте свої висновки групі. Запропонуйте варіант корекції «помаранчевих» моментів: як мав би діяти супервізор у цій ситуації?

8. **Вправа «Особливості групової супервізії».**
Об'єднайтеся в групи по 5–7 учасників. Ознайомтеся з роздатковим матеріалом «Групова супервізія» та визначте, що є спільного й відмінного між індивідуальною та груповою супервізією. Підсумуйте та порівняйте отриманий результат з порівняльною таблицею «Форми супервізії».
9. **Практикум «Групова супервізійна зустріч».**
Об'єднайтеся у дві групи орієнтовно по 7–10 осіб. Серед учасників в кожній групі обирається супервізанти, який готовий представити свій запит, та супервізор, який модерує процес групової супервізії. Після завершення супервізійної бесіди учасники групи обговорюють результати, рефлексують (супервізанти, супервізор, учасники), аналізують результати самоспостереження, роблять висновки, напрацьовують рекомендації щодо проведення групової супервізії.
10. **Вправа «Дорожня карта підтримки: моделювання плану-графіка супервізії»**
Системне планування супервізійного процесу, врахування часових ресурсів, етапи супервізії та індивідуальних потреб педагога.
Завдання:
Проектування циклу (індивідуально або в парах): Складіть орієнтовний план-графік проведення супервізії для одного педагога або групи.
Наповнення структури: Розподіліть заходи згідно з основними етапами:
Організаційний: проведення вступної зустрічі, укладання договору/угоди про супервізію.
Діагностично-прогностичний: спостереження за діяльністю, анкетування, виявлення професійних труднощів.
Практичний (реалізація): графік індивідуальних консультацій, фокус-груп або сесій зворотного зв'язку.
Аналітичний: підсумкова зустріч, оцінювання результативності та планування подальшого розвитку.
Критерії реалістичності: При складанні графіка врахуйте:
періодичність зустрічей,
формати проведення,
час для саморефлексії вчителя між сесіями.
11. **Підготовка пакету документів для забезпечення супервізійного процесу** (запит, договір, акт здачі-приймання наданих послуг, звіт про проведення супервізії).
12. **Розроблення інструментарію (анкети, опитувальники)** для отримання зворотного зв'язку та оцінювання впливу супервізії на якість освітнього процесу.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Трансформація супервізії від інструменту адміністративного контролю до моделі демократичної професійної підтримки.
2. Активне слухання: прийоми, техніки.

3. Відкриті та закриті запитання: як розширити простір для відповіді.
4. Використання онлайн-платформ для дистанційної підтримки та візуалізації результатів самооцінювання.
5. Стратегії самоаналізу власної діяльності та відновлення внутрішніх ресурсів для профілактики вигорання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Наказ МОН України від 13.03.2026 № 444 [«Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.09.2024 № 1349»](#)
2. Постанова КМУ від 25.09.2025 № 1201 [«Про внесення змін до пункту 4 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа”»](#)
3. Постанова КМУ від 27.12.2024 № 1513 [«Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа” у 2025 році»](#)
4. Лист МОН України від 14.10.2024 № 1/18776-24 [«Про методичні рекомендації щодо надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам \(здійснення супервізії\) у сфері загальної середньої освіти»](#)
5. Наказ МОН України від 20.09.2024 № 1349 [«Про деякі питання організації надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам \(здійснення супервізії\) у сфері загальної середньої освіти»](#)
6. Наказ МОН України від 13.09.2024 № 1311 [«Про затвердження Типової програми підготовки \(підвищення кваліфікації\) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам \(здійснення супервізії\) у сфері загальної середньої освіти»](#)
7. Розпорядження КМУ від 13.08.2024 № 754-р [«Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа” у 2024 році»](#)
8. Постанова КМУ від 05.07.2024 № 796 [«Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти “Нова українська школа” у 2024 році»](#)
9. Наказ МОН України від 14.06.2024 № 855 [«Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам \(здійснення супервізії\)»](#), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 06 серпня 2024 р. за № 1201/42546

Основна література

1. [Супервізія не ревізія: методичний poradnik](#) / Ю. О. Борисенко, О. А.

- Венгловська, Г. В. Гладкова, І. М. Новик, О. О. Стягунова, О. Ф. Федоренко, Я. В. Шеховцова. Київ : УІРО, 2025. 245 с.
2. [Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти \(за програмою підвищення кваліфікації тренерів-супервізорів у сфері загальної середньої освіти\)](#): путівник для тренерів / укладачі О. Боярчук, І. Горбенко, Л. Микитюк, О. Федоренко. Київ, 2025, 84 с.
  3. [Супервізія і супер Я](#) : супервізійний гайдбук. Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Київ. УІРО. 2025. 31с
  4. Супервізія як стратегія покращення якості викладання. Порадник для супервізорів (наставників). 2018. URL: https://cprpplz.at.ua/poradnik_dlja_supervizoriv.pdf.
  5. [Підготовка супервізорів для закладів загальної середньої освіти: комплект навчально-методичного забезпечення](#). Борисенко Ю., Венгловська О., Гладкова Г., Новик І., Стягунова О. Київ. УІРО. 2024. 10 с.

Додаткова література

1. Davys, A., Beddoe, L. Best Practice in Professional Supervision. Jessica Kingsley Publishers, 2021. 240 p.
2. Касапіна В. В., Швац Г. П. Супервізія в системі загальної середньої освіти : методичний посібник. Київ : УІРО, 2020. 112 с.
3. Беланова Р. А. Супервізія як стратегічний інструмент управління професійним розвитком вчителя в умовах НУШ. *Вісник післядипломної освіти*. 2021. Вип. 15(44). С. 10–24.